

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971.

4 MEI 1971

WETSVOORSTEL

tot wijziging en aanvulling van artikel 94 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, gewijzigd bij artikel 26 van de wet van 16 maart 1964 betreffende het Gemeentefonds.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wanneer de wetgever bij de zogeheten eenheidswet van 14 februari 1961 maatregelen heeft voorzien welke tot doel hadden de gemeenten op het territoriaal vlak te reorganiseren en met name, dank zij een versnelde procedure, deze gebiedsaanpassingen door te voeren welke ingevolge geografische, financiële, economische, sociale of culturele overwegingen noodzakelijk worden geacht, heeft hij terzelfder tijd verschillende financiële maatregelen getroffen ten gunste van de nieuwe gemeenten die uit een samenvoeging van gemeenten zouden ontstaan.

Het lag immers voor de hand dat deze nieuwe gemeenten geconfronteerd zouden worden met verhoogde werkings- en investeringskosten zodat, wilde men een politiek van fusies van gemeenten doen slagen, zij bij deze gelegenheid automatisch door het Rijk moesten worden geholpen.

Bij de hervorming in 1964 van het stelsel van het Gemeentefonds werd de oorspronkelijke voorziene financiële tegemoetkoming aangepast en werd alsdan o.m. bepaald dat ieder jaar op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een speciaal krediet wordt uitgetrokken bestemd voor de toekenning, gedurende vijf opeenvolgende jaren, aan iedere nieuwe gemeente welke ten gevolge van een samenvoeging van gemeenten is tot stand gekomen, van een ontvangstencomplement gelijk aan 10 % van haar aandeel in het B-Fonds van het Gemeentefonds.

Sinds 1965 heeft de Vereniging van Belgische steden en gemeenten herhaaldelijk erop gewezen dat de financiële voordelen, door de huidige wetgeving aan de samengevoegde gemeenten toegestaan, ongetwijfeld ontoereikend te noemen zijn en dat het onontbeerlijk voorkomt deze financieringsmiddelen zowel kwantitatief als in de tijd in belangrijke mate uit te breiden. De ervaringen welke de in

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971.

4 MAI 1971

PROPOSITION DE LOI

modifiant et complétant l'article 94 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, modifié par l'article 26 de la loi du 16 mars 1964 relative au Fonds des communes.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lorsque dans la loi du 14 février 1961, dite « loi unique », le législateur a prévu des mesures tendant à réorganiser les communes sur le plan territorial, et visant notamment, grâce à une procédure accélérée, à réaliser les adaptations territoriales jugées nécessaires en vertu de considérations d'ordre géographique, financier, économique, social et culturel, il a pris en même temps, différentes mesures financières en faveur des communes nouvelles qui naîtraient d'une fusion de communes.

Comme il était évident que ces communes nouvelles se trouveraient placées devant un accroissement des dépenses de fonctionnement et d'investissement, elles devaient, en vue du succès d'une politique de fusion de communes, être à cette occasion automatiquement assistées par l'Etat.

Lors de la réforme, intervenue en 1964, du régime du Fonds des communes, l'indemnité financière initialement prévue a été adaptée et il a alors été spécifié que chaque année serait inscrit au budget du Ministère de l'Intérieur un crédit spécial destiné à l'octroi pendant cinq années consécutives, à toute nouvelle commune née d'une fusion de communes, d'un complément de recettes égal à 10 % de sa quote-part dans le Fonds B du Fonds des communes.

Depuis 1965, l'Union des villes et communes belges a déjà fait observer à diverses reprises que les avantages financiers consentis par la législation actuelle aux communes fusionnées étaient à coup sûr insuffisants et qu'il était indispensable de développer dans une large mesure ces moyens financiers, tant quantitativement que dans le temps. Confirment une telle thèse : l'expérience vécue à cet égard

1964 gefusioneerde gemeenten ter zake hebben opgedaan zomede de financiële moeilijkheden welke de sinds 1 januari 1971 ingevolge fusie tot stand gekomen nieuwe gemeenten ondervinden, bevestigen deze stelling.

In afwachting dat de door de Minister van Binnenlandse Zaken aangevatte studie wordt beëindigd van de nieuwe ontwerpen die de wetgeving op de fusies aantrekkelijker moeten maken (cfr. de verklaring van de Minister bij de bespreking in de Kamercommissie voor de Binnenlandse Zaken van de begroting voor het begrotingsjaar 1971) en deze nieuwe wetgeving uitwerking zal verkrijgen, komt het dan ook dringend noodzakelijk voor thans reeds aan de nieuwe gemeenten deze financiële voordelen toe te kennen welke hen in staat moeten stellen de uiteraard moeilijke en relatief lange overgangperiode naar behoren te overbruggen en hun functioneel evenwicht te vinden.

Dit is dan ook het doel van het onderhavige wetsvoorstel.

Bij dit voorstel werd uitgegaan van het artikel 13, eerste lid van het globaal « wetsvoorstel betreffende de samenvoeging van gemeenten en de wijziging van gemeentegrenzen dat door de heren Volksvertegenwoordigers Piron, Meyers en Van Winghe werd ingediend (zie Stuk van de Kamer n° 422/1 van 1968-1969) en steunt op de door de Vereniging van Belgische steden en gemeenten gehuldigde beginselen. Dit eerste lid van artikel 13 beoogde niet alleen het voormeld ontvangstencomplement van 10 op 25 % te brengen maar ook de periode waarvoor de bijzondere staatstussenkomst wordt verleend, van 5 tot 10 jaren op te voeren.

Wanneer deze noodzakelijke wijzigingen aan de huidige wetgeving worden aangebracht, moet nochtans worden vermeden dat een te grote ongelijkheid zou ontstaan tussen enerzijds de gemeenten welke in 1964 werden samengevoegd en een financiële tegemoetkoming (10 %) voor de jaren 1966 tot en met 1970 hebben ontvangen en anderzijds de gemeenten welke vanaf 1 januari 1972 voor een tienjarige periode zouden genieten van de voorgestelde verhoogde financiële voordelen.

Artikel 2 van dit wetsvoorstel, welke deze al te grote ongelijkheid wil uitschakelen, stoelt in grote mate op het amendement dat door de heren Volksvertegenwoordigers Piron, Meyers en Mottard op het hoger vermeld wetsvoorstel n° 422 werd ingediend (zie Stuk van de Kamer, n° 422/2 van 1968-1969). Ook dit amendement genoot de volledige steun van de Vereniging van Belgische steden en gemeenten.

en 1964 par les communes fusionnées ainsi que les difficultés rencontrées par les communes nouvellement fusionnées depuis le 1er janvier 1971.

En attendant que soit terminée l'étude entreprise par le Ministre de l'Intérieur et destinée à rendre la législation sur la fusion des communes plus attractive (cfr. la déclaration du Ministre de l'Intérieur à la Commission de l'Intérieur de la Chambre lors de la discussion du budget pour l'exercice 1971) et que cette législation nouvelle puisse sortir ses effets, il apparaît donc comme d'une extrême urgence d'accorder dès à présent aux communes nouvelles les avantages financiers qui les mettront en état de surmonter comme il convient la période de transition difficile et relativement longue et de trouver ainsi leur équilibre fonctionnel.

Tel est, dès lors, l'objet de la présente proposition de loi.

Celle-ci s'est inspirée de l'article 13, premier alinéa, de la « proposition de loi relative à la fusion de communes et à la modification des limites territoriales communales », présentée par MM. les Députés Piron, Meyers et Van Winghe (Doc. Parl., Chambre, Session 1968-1969, n° 422/1) et basée sur les principes préconisés par l'Union des villes et communes belges. Ce premier alinéa de l'article 13 visait non seulement à porter de 10 à 25 % le complément de recettes précité, mais aussi à prolonger de 5 à 10 ans la période pour laquelle l'intervention spéciale de l'Etat est accordée.

En apportant ces modifications indispensables à la législation actuelle, il convient cependant d'éviter qu'une trop grande inégalité ne soit créée entre, d'une part, les communes fusionnées en 1964 et ayant obtenu pour les années de 1966 à 1970 incluse une aide financière (10 %) et, d'autre part, les communes qui, à dater du 1er janvier 1972, bénéficieraient pendant une période de dix années des avantages financiers majorés tels qu'ils sont proposés.

L'article 2 de la présente proposition de loi, lequel entend éliminer cette trop grande inégalité, se fonde dans une large mesure sur l'amendement introduit par MM. les Députés Piron, Meyers et Mottard à la proposition de loi n° 422 susmentionnée (Doc. parl. Chambre, session 1968-1969, n° 422/2). Cet amendement a également bénéficié de l'appui total de l'Union des villes et communes belges.

G. ENEMAN.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

In artikel 94, eerste lid, 1° van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, gewijzigd bij artikel 26 van de wet van 16 maart 1964 betreffende het Gemeentefonds, worden de woorden « gedurende vijf opeenvolgende jaren » en « gelijk aan 10 % » onderscheidelijk vervangen door de woorden « gedurende tien opeenvolgende jaren » en « gelijk aan 25 % ».

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

A l'article 94, alinéa 1er, 1°, de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, modifié par l'article 26 de la loi du 16 mars 1964 relative au Fonds des communes, les mots « pendant cinq années consécutives » et « égal à 10 % » sont respectivement remplacés par les mots « pendant dix années consécutives » et « égal à 25 % ».

Art. 2.

Artikel 94 van dezelfde wet wordt aangevuld met een nieuw lid dat luidt als volgt :

« De gemeenten die ontstaan zijn ten gevolge van samenvoegingsbesluiten, bekrachtigd door de wetten van 2 en 6 juli 1964, ontvangen gedurende de jaren 1972 tot en met 1975 een ontvangstencomplement gelijk aan 25 % van hun aandeel in het B-Fonds van het Gemeentefonds. »

20 april 1971.

Art. 2.

L'article 94 de la même loi est complété par un nouvel alinéa, libellé comme suit :

« Les communes nées à la suite des arrêtés de fusion ratifiés par les lois des 2 et 6 juillet 1964 obtiennent, pendant les années de 1972 à 1975 incluse, un complément de recettes égal à 25 % de leur quote-part dans le Fonds B du Fonds des communes ».

20 avril 1971.

G. ENEMAN,
J. VERROKEN,
L. COLLARD,
Henri DERUELLES,
A. CLAES,
L. GUSTIN.
